

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 172/04-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. decembra 2004 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Eduarda Báránya a Štefana Ogurčáka prerokoval prijatú sťažnosť Ľ. O., T., zastúpeného advokátom JUDr. F. S., Advokátska kancelária, T., vo veci porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 197/97 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 197/97 porušil základné právo Ľ. O., aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 197/97 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prietáhov.

3. Ľ. O. p r i z n á v a primerané finančné zadosťučinenie v sume 20 000 Sk (slovom dvadsaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Trnava p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky u k l a d á zaplatiť trovy právneho zastúpenia Ľ. O. v sume 13 194 Sk (slovom trinásťtisícstodeväťdesiatštyri slovenských korún) advokátovi JUDr. F. S., Advokátska kancelária, T.

5. Okresný súd Trnava j e p o v i n n ý uhradiť štátu trovy právneho zastúpenia v sume 13 194 Sk (slovom trinásťtisícstodeväťdesiatštyri slovenských korún) na účet Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 8. októbra 2004 č. k. I. ÚS 172/04-11 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Ľ. O., T. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 197/97 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Uvedeným uznesením ústavný súd zároveň ustanovil sťažovateľovi za právneho zástupcu v danom konaní pred ústavným súdom advokáta JUDr. F. S., Advokátska kancelária, T.

Zo sťažnosti a z pripojených písomností vyplynulo, že sťažovateľ je od roku 1997 účastníkom konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 12 C 197/97. V tomto konaní

ho žalobca Bytové družstvo so sídlom v Trnave žaluje o zaplatenie nedoplatku za služby spojené s nájmom bytu. Okrem toho, že sťažovateľ považuje žalobný nárok za neodôvodnený, namieta, že hoci je vec právne jednoduchá, nebola doteraz rozhodnutá. Vo veci sa vymenilo niekoľko sudkýň a podľa názoru sťažovateľa okresný súd bezdôvodne odročuje pojednávania a celkovo koná neefektívne. Z toho vyvodil záver, že okresný súd porušuje jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Po prijatí veci na ďalšie konanie ustanovený právny zástupca sťažovateľa podaním doručeným ústavnému súdu 22. novembra 2004 upresnil tzv. petit predmetnej sťažnosti a navrhol, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Základné právo sťažovateľa L. O. na prerokovanie a rozhodnutie vo veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48/2 Ústavy SR v konaní vedenom na Okresnom súde v Trnave vo veci sp. zn. 12 C 197/97 bolo porušené.

Ústavný súd SR prikazuje, aby Okresný súd v Trnave vo veci 12 C 197/97 konal bez zbytočných prieťahov.

Súd priznáva sťažovateľovi podľa čl. 127 ods. 3 Ústavy SR finančné zadosťučinenie v sume 40.000 Sk.

Súd priznáva odmenu a náhradu hotových výdavkov právnemu zástupcovi sťažovateľa JUDr. F. S., advokátovi v T., advokátska kancelária, vo výške Sk 8.796.-, ktorú sumu je povinný zaplatiť do 60 dní Okresný súd v Trnave na bežný účet advokáta..

V súvislosti s priznaním primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľ poukázal na svoju „mnohoročnú právnu neistotu“ a na to, že navrhovateľ pre existenciu tohto sporu „odmieta vykonať prevod jeho bytu do osobného vlastníctva“.

Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho podpredsedníčkou JUDr. K. H., listom zo 16. novembra 2004 sp. zn. Spr. 1674/04 a právny zástupca sťažovateľa stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu zo 6. decembra 2004.

Podpredsedníčka okresného súdu opísala podrobnú chronológiu úkonov vykonaných okresným súdom v danej veci a v relevantnej časti svojho vyjadrenia uviedla, že:

„V predmetnej veci konali zákonní sudcovia priebežne s ohľadom na veľké počty vybavovaných vecí v oddeleniach, neboli zistené žiadne úmyselné prietahy zo strany sudkýň, ktoré vo veci konali. Určovali termíny pojednávani vo veci priebežne, vec bola viackrát pripojená do sťažnostného oddelenia v nadväznosti na sťažnosti L. O. a spol. Tvrdenie, že do veci zasahovala JUDr. H., podpredsedníčka súdu, je absolútne ničím nepodložené, vo veci nekonala, nebola v nej zákonnou sudkyňou, ide o účelové tvrdenie sťažovateľa. Je potrebné k tejto námietke uviesť, že práve odporkyňa v II. rade E. O. bola dlhodobou pracovníčkou Okresného súdu v Trnave, do dôchodku odišla 30. 4. 1998. Tiež je potrebné uviesť, že aj zastupovanie odporcov vo veci splnomocneným zástupcom bolo problematické, čo predlžovalo konanie vo veci. Nebolo v konaní zistené, že by bolo s vecou manipulované, ako to uvádzajú sťažovatelia, tvrdenie o nezmyselne zbytočných prietahoch je čisto osobným názorom sťažovateľov; vo veci konali sudcovia úkonmi, o ktorých rozhodli ako kompetentní.

Zároveň oznamujeme súdu, že netrváme na tom, aby sa o prijatej sťažnosti konalo ústne pojednávanie. (...)“

Právny zástupca sťažovateľa vo svojom stanovisku k uvedenému vyjadreniu podpredsedníčky okresného súdu uviedol tieto podstatné skutočnosti:

„(...) Tvrdenie okresného súdu nie je správne. Súd chronologicky a rozsiahle uvádza postup jednotlivých sudkýň, avšak nemôže tým zakryť nesprávny postup súdu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, čím porušil základné právo občana, zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

I keď sme boli žalovanými I a II., snažili sme sa dostaviť na pojednávanie vždy, keď sme riadne dostali predvolanie na pojednávanie. Práve naopak, právny zástupca žalobcu sa nedostavoval viac razy a nebol pripravený na pojednávanie, nevedel čoho sa domáha.

Pána L. K. sme si zvolili za zástupcu preto, lebo je odborníkom v energetike a nie v práve, lebo v skutočnosti ide o otázky odborné, týkajúce sa energetiky, ku ktorej ani právnici nemajú také odborné skúsenosti, ako má (...) p. K. (...)

Netrvám na mojej prítomnosti na ústnom pojednávaní a netrám ani na tom, aby sa o mojej sťažnosti konalo ústne pojednávanie.

Uplatňujem trovy právneho zastupovania vo výške Sk 8.796.- ako aj trovy tohto vyjadrenia v sume Sk 4.270.- a režijný paušál sk 128.-. (§ 13/1 a § 19 ods. 3 vyhlášky 163/02 Z. z.). Spolu Sk 13.194.-.“

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva – inak ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 113/03).

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 12 C 197/97:

Dňa 1. augusta 1997 podalo Bytové družstvo so sídlom v Trnave (ďalej len „navrhovateľ“) na okresnom súde návrh na vydanie platobného rozkazu na zaplatenie 10 565 Sk s prísl. z titulu nedoplatku na nájomnom a za služby spojené s užívaním družstevného bytu proti sťažovateľovi, ktorý sa stal odporcom v 1. rade a jeho manželke (ďalej len „odporkyňa v 2. rade“).

Dňa 11. augusta 1997 okresný súd platobným rozkazom vydaným pod sp. zn. 5 Ro 3603/97 uvedenému návrhu vyhovel. Proti tomuto platobnému rozkazu podali 27. augusta 1997 sťažovateľ a odporkyňa v 2. rade „odvolanie“, ktoré sťažovateľ 22. septembra 1997 podrobne odôvodnil.

Dňa 13. októbra 1997 boli uznesením č. k. 12 C 197/97-19 spojené na spoločné konanie veci vedené na okresnom súde pod sp. zn. 18 C 122/97 a sp. zn. 12 C 197/97 s tým,

že tieto konania sa naďalej budú viesť pod sp. zn. 12 C 197/97. V pôvodnom konaní sp. zn. 18 C 122/97 navrhovateľ uplatňoval aj proti J. a M. B. (ďalej len „odporca v 3. rade“ a „odporkyňa v 4. rade“) peňažnú úhradu z titulu nedoplatku na nájomnom a za služby spojené s užívaním družstevného bytu.

Dňa 13. októbra 1997 boli odporcovia vyzvaní na zaplatenie súdnych poplatkov za podané odpory. Tejto výzve vyhoveľi 27. októbra 1997.

Dňa 19. októbra 1997 konajúca sudkyňa nariadila pojednávanie na 24. november 1998 a súčasne vyzvala navrhovateľa na predloženie relevantných dokladov. Navrhovateľ predložil súdu doklady 20. novembra 1998. Odporcovia 23. novembra 1998 predložili súdu plnomocenstvo, ktorým splnomocnili L. K. z H., aby ich zastupoval v konaní sp. zn. 5 Ro 3603/97. Dňa 23. novembra 1998 navrhovateľ upravil svoj návrh ohľadom výšky požadovanej istiny od odporcov.

Dňa 24. novembra 1998 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito.

Dňa 12. októbra 1999 bol spis pridelený sudkyňi Mgr. A. M., pretože pôvodne konajúca sudkyňa odišla medzičasom pracovať ako exekútorka.

Dňa 7. decembra 1999 bolo nariadené pojednávanie na 29. február 2000.

Dňa 29. februára 2000 zástupca odporcov predložil svoje stanovisko vo veci. Na pojednávaní uskutočnenom tohto dňa boli vypočutí zástupcovia účastníkov, odporca v 3. rade a pojednávanie bolo odročené na 9. máj 2000 za účelom vykonania ďalšieho dokazovania.

Dňa 9. mája 2000 zástupca odporcov ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní, ktoré bolo odročené na 13. júl 2000 za účelom opätovného predvolania účastníkov konania.

Dňa 13. júla 2000 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 11. august 2000 za účelom vykonania ďalšieho dokazovania.

Dňa 11. augusta 2000 a 22. septembra 2000 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 30. november 2000 za účelom pripojenia ďalších spisových materiálov v konaniach, ktoré prebiehali na súde v obdobných veciach. Úpravou konajúcej sudkyne z 22. novembra 2000 bol ostatný termín pojednávania zrušený.

Dňa 1. októbra 2001 konajúca sudkyňa nariadila termín pojednávania na 13. december 2001.

Dňa 13. decembra 2001 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 24. január 2002. Zástupca odporcov požiadal 22. januára 2002 o zmenu termínu nariadeného pojednávania pre neodkladné služobné povinnosti. Z tohto dôvodu, ako aj pre neúčast' právneho zástupcu navrhovateľa bolo pojednávanie z 24. januára 2002 odročené na 14. marec 2002.

Dňa 14. marca 2002 sa na pojednávanie nedostavili účastníci konania, preto bolo pojednávanie odročené na 16. máj 2002 s tým, že účasť zástupcu odporcov bude zabezpečená prostredníctvom polície.

Dňa 16. mája 2002 bolo vo veci pojednávanie, na ktorom súd uznesením č. k. 12 C 1987/97-216 rozhodol, že nepripúšťa zastupovanie odporcov v predmetnej veci splnomocneným zástupcom L. K., pretože ten zastupuje účastníkov proti navrhovateľovi v ďalších 12 veciach, pritom nie je zapísaný ani v zozname advokátov a ani v zozname komerčných právnikov. Pojednávanie bolo odročené na 23. júl 2002 za účelom opätovného predvolania odporcov.

Dňa 13. júna 2002 odporcovia doručili súdu odvolanie proti uzneseniu č. k. 12 C 1987/97-216.

Dňa 23. júla 2002 bolo pojednávanie odročené s tým, že vec bude postúpená na Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“), aby rozhodol o uvedenom odvolaní odporcov.

Dňa 14. augusta 2002 bol spis doručený krajskému súdu.

Dňa 31. októbra 2002 krajský súd uznesením č. k. 11 Co 337/02-228 rozhodol, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa odporcov 1. a 2. zrušuje a v časti týkajúcej sa odporcov 3. a 4. napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie. Odvolací súd v podstate zaujal stanovisko, že v celom predmetnom spisovom materiáli sa nenachádza riadne plnomocenstvo dané odporcami v 1. a 2. rade pre L. K., toto splnomocnenie sa týkalo iba konania ohľadom platobného rozkazu týkajúce sa odporcov v 3. a 4. rade a bolo tiež sporné. Bolo povinnosťou prvostupňového súdu odstrániť vady plnomocenstva a následne skúmať, či sú splnené podmienky podľa § 27 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku na rozhodnutie ohľadom zastupovania účastníkov vo veci. Spis bol okresnému súdu vrátený 19. decembra 2002.

Dňa 27. januára 2003 navrhovateľ doručil okresnému súdu upresnené späťvzatie svojho návrhu vo vzťahu k odporcom v 3. a 4. rade.

Dňa 5. júna 2003 súd vyžiadal listinné dôkazy od navrhovateľa a nariadil pojednávanie na 18. september 2003.

Dňa 18. septembra 2003 sťažovateľ a odporkyňa v 2. rade predložili súdu splnomocnenie pre L. K. Na tomto pojednávaní súd pripustil späťvzatie návrhu proti odporcom v 3. a 4. rade. Pojednávanie bolo odročené na neurčito s tým, že sťažovateľ a odporkyňa v 1. rade predložia súdu upresnené plnomocenstvo na zastupovanie.

Dňa 29. septembra 2003 zástupca odporcov L. K. doručil podanie označené ako „*doplnenie požadovanej plnej moci v predmetnej veci*“.

Dňa 14. januára 2004 v dôsledku odchodu zákonnej sudkyne na materskú dovolenku bol spis opatrením predsedníčky súdu pridelený na konanie sudkyňi JUDr. M. M.

Dňa 19. marca 2004 konajúca sudkyňa vyzvala zástupcu navrhovateľa na oznámenie, či a v akej výške si uplatňuje náhradu trov konania voči odporcom v 3. a 4. rade, voči ktorým vzal návrh späť, tiež požiadala zástupcu navrhovateľa na zaslanie a úpravu riadneho petitu voči odporcom v 1. a 2. rade.

Dňa 16. marca 2004 sťažovateľ a odporkyňa v 2. rade požiadali súd o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov, pretože sú nemajetní, obaja sú dôchodcovia a predmetná vec je právne náročná.

Dňa 29. marca 2004 zástupca navrhovateľa doručil na výzvu súdu vyjadrenie v súvislosti s úpravou petitu.

Dňa 31. marca 2004 konajúca sudkyňa predložila spis vyššej súdnej úradníčke na rozhodnutie o žiadosti odporcov na ustanovenie právneho zástupcu.

Dňa 14. júna 2004 vyššia súdna úradníčka vyzvala odporcov na predloženie vyplneného potvrdenia o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch.

Dňa 25. júna 2004 sťažovateľ a odporkyňa v 2. rade zaslali súdu požadované doklady o svojich osobných a majetkových pomeroch.

Dňa 1. júna 2004 právny zástupca navrhovateľa upresnil petit návrhu.

Dňa 28. júla 2004 okresný súd žiadosť sťažovateľa a odporkyne v 2. rade o ustanovenie právneho zástupcu uznesením č. k. 12 C 197/97-274 zamietol. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 20. augusta 2004.

Dňa 12. októbra 2004 súd uznesením č. k. 12 C 197/97-277 konanie v časti týkajúcej sa odporcov v 3. a 4. rade zastavil.

Dňa 14. októbra 2004 boli odporcovia vyzvaní, aby sa vyjadrili k upravenému návrhu.

Dňa 26. októbra 2004 sťažovateľ zaujal písomné stanovisko k upravenému návrhu.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov (...).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr.

I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie 10 565 Sk s prísl. z titulu nedoplatku na nájomnom a za služby spojené s užívaním družstevného bytu vedenom pod sp. zn. 12 C 197/97, v ktorom sťažovateľ vystupuje ako odporca, došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie o veci sťažovateľa môže predstavovať určitý stupeň zložitosti súvisiaci s ustálením skutkového stavu, v danom prípade znaleckým dokazovaním. Doterajší zdĺhavý priebeh napadnutého konania však ústavný súd nemôže pripísať na vrub faktickej náročnosti prerokovávanej veci.

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa, treba konštatovať, že na celkovej dĺžke konania mal svoj podiel aj sťažovateľ, najmä tým, že svojím zastupovaním nesplnomocnil právne relevantne svojho zástupcu, ohľadom ktorého zastupovania vznikli pochybnosti. Na druhej strane však doba, ktorú okresný súd potreboval na to, aby sa s touto otázkou vysporiadal, bola neprimerane dlhá.

3. *Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu a konštatuje, že okresný súd bol v predmetnej veci bez akýchkoľvek zákonných alebo iných relevantných dôvodov nečinný najmä v období od 24. novembra 1998 do 7. decembra 1999 (dvanásť mesiacov), od 22. novembra 2000 do 1. októbra 2001 (jedenásť mesiacov) a od 19. decembra 2002 do 5. júna 2003 (päť mesiacov). Okresný súd teda počas viac ako dvoch rokov vo veci nevykonal žiadne úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ ako odporca v predmetnej veci počas súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). K prietahom v uvedených obdobiach pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale výlučne v dôsledku postupu súdu. Tvrdenie podpredsedníčky okresného*

súdu, podľa ktorého „v predmetnej veci konali zákonní sudcovia priebežne s ohľadom na veľké počty vybavovaných vecí v oddeleniach“ alebo, že „neboli zistené žiadne úmyselné prietahy zo strany sudkýň“, nemožno akceptovať. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že ústavný súd pri posudzovaní toho, či bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, posudzoval postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu vybavujúceho danú vec a už vôbec neprihliadol na to, či k zbytočným prietahom v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy došlo úmyselným postupom zákonnej sudkyne alebo nie.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 1.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prietahov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie ako náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch.

Sťažovateľ požadoval priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 40 000 Sk, ktoré odôvodnil svojou „mnohoročnou právnou neistotou“, pretože navrhovateľ pre existenciu tohto sporu „odmieta vykonať prevod jeho bytu do osobného vlastníctva“.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky

okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa, najmä vzhľadom na dlhodobú bezdôvodnú nečinnosť okresného súdu, považuje za primerané vo výške 20 000 Sk.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 3.

6. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania vo výške 13 194 Sk z dôvodu trov jeho právneho zastúpenia advokátom JUDr. F. S.

Náhrada sa priznala za tri úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a upresnenie sťažnosti zo 16. novembra 2004 a zaujatie písomného stanoviska k vyjadreniu podpredsedníčky okresného súdu zo 6. decembra 2004). Za tri úkony vykonané v roku 2004 patrí odmena v sume trikrát po 4 534 Sk a režijný paušál trikrát po 136 Sk (§ 13 ods. 8, § 19 ods. 3, § 24 ods. 3 a § 25 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú celkom sumu 14 010 Sk.

Vzhľadom na to, že sťažovateľ si prostredníctvom svojho právneho zástupcu uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby a tieto trovy vyčíslil v sume 13 194 Sk, ústavný súd - keďže to nie je v rozpore s platnými súvisiacimi predpismi - mu priznal náhradu trov právneho zastúpenia v požadovanej výške, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 4.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2004